

ПРОТОКОЛ

круглого столу в межах громадського обговорення проєкту Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з її реалізації на 2024-2027 роки

24 листопада 2023 року

с. Боратин

10:00 год

Місце проведення: Боратинська сільська рада, с. Боратин, вул. Центральна, 15.

Присутні: учасники круглого столу в кількості 29 осіб згідно зі списком реєстрації.

Учасники круглого столу: голова громади, депутати сільської ради, старости старостинських округів громади, представники структурних підрозділів, комунальних установ Боратинської сільської ради, представники ГО «Думай і дій для України», представник ГО «Європейський вектор Волині», жителі громади, представники бізнесу, в.о. керівника компоненту «Залучення громадськості» Проєкту USAID «ГОВЕРЛА», експерти проєкту «Стратегічний аналіз і рекомендації з розширення можливостей органів місцевого самоврядування і громад за допомогою відповідних стратегічних документів», який реалізовується за підтримки USAID «Говерла», мешканці громади, науковці, підприємці.

Головуючий засідання круглого столу: **Сергій Яручик**, Боратинський сільський голова, голова Робочої групи з розробки Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з її реалізації на 2024- 2027 роки.

Секретар засідання круглого столу: **Ольга Цуз**, начальник відділу соціально-економічного розвитку Боратинської сільської ради, членкиня Робочої групи з розробки Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з її реалізації на 2024- 2027 роки.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Вітальне слово.

- **Сергій Яручик**, Боратинський сільський голова
- **Анатолій Левчук**, в.о. керівника компоненту «Залучення громадськості» Проекту USAID «ГОВЕРЛА»
- **Андрій Дуб**, старший науковий співробітник ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», експерт проекту «Стратегічний аналіз і рекомендації з розширення можливостей органів місцевого самоврядування і громад за допомогою відповідних стратегічних документів», який реалізовується за підтримки USAID «Говерла» (далі – експерт проекту)

2. Презентація проекту Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади на період до 2027 року (далі – Стратегії) та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади до 2027 року (далі – Плану заходів).

Доповідач: **Ольга Цуз**, начальник відділу соціально-економічного розвитку Боратинської сільської ради.

Співдоповідач: **Андрій Дуб**, старший науковий співробітник ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», експерт проекту.

3. Обговорення проекту Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади до 2027 року. Сесія питань-відповідей.

4. Формування пропозицій до проекту Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади до 2027 року.

СЛУХАЛИ:

1. Вітальне слово

Сергія Яручика, Анатолія Левчука, Андрія Дуба, Ольгу Цуз, які виступили з вітальним словом та ознайомили учасників з порядком денним, наголосили на

важливості процесу стратегічного планування для громади та розроблення якісних стратегічних документів.

2. Презентація проєкту Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади до 2027 року

ДОПОВІДАЧА Ольгу Цуз, начальника відділу соціально-економічного розвитку Боратинської сільської ради, яка підсумувала пройдений процес розробки Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади та презентувала напрацьований Робочою групою проєкт Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади до 2027 року.

Під час виступу Ольга Цуз проінформувала про особливості та підходи до процесу розроблення Стратегії, наголосила на максимальній прозорості та відкритості процесу, розповіла про ключові етапи Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади до 2027 року.

Ольга Цуз звернула увагу на основні елементи **Стратегії** – стратегічне бачення Боратинської громади, стратегічні та операційні цілі, завдання, систему моніторингу та оцінки результативності Стратегії; акцентувала на процесі формування проєктних ідей до **Плану заходів** з реалізації Стратегії та проблематиці фінансового забезпечення Плану заходів, дала вичерпну характеристику включених програм та проєктних ідей місцевого розвитку в розрізі стратегічних цілей, огляд фінансового плану досягнення стратегічних і оперативних цілей за роками.

Під час виступу Ольга Цуз акцентувала увагу присутніх на оголошення про початок громадського обговорення проєкту Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з її реалізації на 2024-2027 роки, що розміщене на офіційному сайті громади.

СПІВДОПОВІДАЧА Андрія Дуба, старшого наукового співробітника ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», експерта проєкту, який проінформував присутніх щодо механізму реалізації

Стратегії та Плану заходів, а також проведення моніторингу і оцінки результативності документів стратегічного планування. Андрій Дуб звернув увагу на необхідності приведення фінансового плану з реалізації Стратегії до рівня фінансової спроможності громади.

3. Громадське обговорення проєкту Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади до 2027 року - сесія питань-відповідей

УЧАСНИКИ ОБГОВОРЕННЯ:

- голова ГО «Думай і дій для України» **Юрій Терещук;**
- в.о. керівника компоненту «Залучення громадськості» Проєкту USAID «ГОВЕРЛА» **Анатолій Левчук;**
- член робочої групи з розроблення Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади на період до 2027 року **Олександр Дей;**
- начальник відділу фінансів Боратинської сільської ради **Ганна Радчук;**
- голова ГО «Європейський вектор Волині», кандидат економічних наук, доцент Луцького національного технічного університету, експерт з децентралізації **Оксана Урбан;**
- старший науковий співробітник ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», експерт проєкту **Андрій Дуб;**
- жителька села Боратин **Вікторія Шуліка;**
- депутат Боратинської сільської ради, голова постійної комісії з питань земельних відносин, природокористування, сільського господарства та екології **Петро Янюк;**
- Боратинський сільський голова **Сергій Яручик;**
- начальник відділу соціально-економічного розвитку Боратинської сільської ради **Ольга Цуз;**
- жителька села Городище **Юлія Рудюк;**
- в.о. начальника відділу культури та молодіжної політики Боратинської сільської ради **Оксана Кравчук;**
- начальник відділу Центр надання адміністративних послуг Боратинської сільської ради **Алла Пігула.**

Юрій Терещук, голова ГО «Думай і дій для України», в обговоренні наголосив на прозорості і публічності процесу розроблення Стратегії, зауважив долучення

громадськості до кожного з етапів процесу стратегування. Юрій Терещук зазначив, що процес був доволі складним, необхідно було опрацювати значний масив інформації, але завдяки вмілому модеруванню та підтримці експертів проєкту, жителі громади та представники органів місцевого самоврядування навчилися формувати та презентувати свої проєктні ідеї, а також змоги сформувані документи державного планування.

Анатолій Левчук, в.о. керівника компоненту «Залучення громадськості» Проєкту USAID «ГОВЕРЛА», наголосив на важливості залучення громадськості до процесів прийняття рішень та популяризації інструментів партисипативного управління. Анатолій Левчук відзначив, що долучення широкого кола громадськості свідчить про те, що процес формування Стратегії відбувався правильно, документ вийде «живим», адже сформований із врахування думки кожного активного мешканця. Водночас експерт нагадав про спільну відповідальність усіх зацікавлених сторін і важливість співпраці на етапі виконання Стратегії.

Олександр Дей, член робочої групи з розроблення Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади на період до 2027 року, відмітив важливість включення до Плану заходів з реалізації Стратегії проєктів, що мають екологічне та енергоефективне спрямування. Також Олександр зазначив на важливості включення проєктних ідей, на які громада планує залучати грантове фінансування. Адже одна з умов донорів – узгодженість поданого проєкту зі Стратегією розвитку громади. У своєму виступі Олександр згадав про два наймасштабніші проєкти – будівництво індустріального та технопарку у Боратинській громаді, зазначивши, що вони можуть бути реалізовані виключно за позабюджетні кошти. Окрім цього, Олександр поставив кілька уточнюючих питань Ганні Радчук - автору проєктної ідеї «Будівництво нового відрізу тролейбусної мережі для забезпечення мешканців Боратинської сільської територіальної громади якісними послугами з пасажирських перевезень», доданої у ході громадського обговорення.

Ганна Радчук, начальник відділу фінансів Боратинської сільської ради, проінформувала присутніх про особливості складання проєкту місцевого бюджету на 2024 рік. Доповідачка наголосила на тому, що слід реально оцінювати спроможність фінансування проєктів, які увійдуть до Плану заходів з реалізації Стратегії. А, відтак, варто ще раз переглянути деякі проєктні ідеї на питання реальності їх виконання.

Оксана Урбан, голова ГО «Європейський вектор Волині», кандидат економічних наук, доцент Луцького національного технічного університету,

експерт з децентралізації, відзначила, що покриття коштами проєктів, включених до Плану заходів з реалізації Стратегії, сягає 30%. Оксана наголосила, що навіть попри значну фінансову спроможність громади, зокрема, диверсифікованість доходів, в умовах війни складно буде розраховувати на такі обсяги фінансування з місцевого/обласного/державного бюджету. Тому задля реалістичності Стратегії перелік проєктів необхідно переглянути. Також Оксана запропонувала внести до Плану заходів з реалізації Стратегії проєкт щодо створення у Боратинській громаді жіночого простору для діалогу, адже ця ініціатива відповідає стратегічним та оперативним цілям і не потребуватиме залучення фінансового ресурсу з місцевого бюджету, а основні джерела коштів для реалізації ідеї вже визначені. Проєкт реалізується спільно з Боратинською сільською радою та активними жителями громади.

Андрій Дуб, старший науковий співробітник ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», експерт проєкту, підтримав тезу щодо перегляду фінансування проєктів, включених до Плану заходів з реалізації Стратегії. На прикладі доходів і видатків 2021 року, Андрій прокоментував обсяги видатків з місцевого бюджету, закладених на реалізацію запланованих проєктів. Експерт порадив переглянути обсяги фінансування, підійти до цього більш прагматично, а також проаналізувати обласні програми, з яких можна залучити фінансування. Окрім цього, Андрій зазначив, що грантове фінансування як джерело фінансування варто розглядати, проте чітко усвідомлюючи потенційні ризики. Адже проєкти, реалізація яких у повній мірі передбачена за донорські кошти, не можуть бути гарантовано виконані.

Вікторія Шуліка, жителька села Боратин, вперше долучилася до процесу стратегування під час громадського обговорення. Вікторія відзначила важливість та актуальність усіх проєктів, які увійшли до Плану заходів з реалізації Стратегії. Під час свого виступу Вікторія згадала про умови, в яких нині живе наша країна, а саме про військовий стан, який може вплинути на виконання Стратегії, зокрема фінансування з місцевого бюджету. Водночас доповідачка наголосила на необхідності розгляду усіх можливих видів ресурсів, в тому числі грантових коштів. На завершення Вікторія подякувала членам Робочої групи за те, що вони доклали зусиль, щоб зробити громаду кращою, а також висловила сподівання, що більша частина проєктів буде реалізована. На думку Вікторії, найбільш важливими та своєчасними проєктами, що увійшли до Плану заходів з реалізації Стратегії, є проєкти щодо будівництва, ремонту дорожнього покриття та встановлення/реконструкції мереж вуличного освітлення.

Петро Янюк, депутат Боратинської сільської ради, голова постійної комісії з питань земельних відносин, природокористування, сільського господарства та екології, зазначив, що більшість проєктів, в тому числі інфраструктурних, можуть бути реалізовані за умови співфінансування з боку жителів громади. Доповідач поділився успішними прикладами реалізації проєктів щодо будівництва доріг, прокладання інженерних мереж на нових масивах за фінансової участі влади та місцевих мешканців. Депутат висловив думку, що розвиток громади – це відповідальність її жителів.

Сергій Яручик, Боратинський сільський голова, подякував усім, хто долучився до процесу розроблення Стратегії, взяв участь у громадському обговоренні та зазначив, що думка представника кожної сфери, кожної території є надзвичайно важливою і має бути зафіксована у Стратегії. Голова ще раз розповів про основні етапи формування та існування громади, акцентував увагу на конкурентних перевагах та викликах, з якими зіштовхується громада. Сільський голова наголосив, що проєктні ідеї, які були подані жителями, представниками органів місцевого самоврядування та бізнесу є дуже цікавими, адже вони дали змогу проаналізувати проблеми і потреби наших мешканців. Втім, доповідач відзначив, що Стратегія громади – це передусім не перелік проєктів, а чітке бачення та конкретні результати розвитку кожної сфери, які будуть досягнуті впродовж визначеного періоду (до 2027 року). Тому сільський голова запропонував спільно з представниками структурних підрозділів сільської ради ще раз проаналізувати подані проєктні ідеї та напрацювати єдине бачення розвитку кожної сфери.

Ольга Цуз, начальник відділу соціально-економічного розвитку Боратинської сільської ради, подякувала усім присутнім за активність під час громадського обговорення, а також висловила вдячність усім членам робочої групи, активним мешканцям, які систематично долучалися до процесу розроблення Стратегії. Ольга відзначила, що такий рівень активності та свідомості свідчить про те, що жителям небайдужа доля громади, а це один з найкращих результатів процесу розроблення Стратегії. Доповідачка запропонувала присутнім висловитися, щоб зафіксувати фінальне рішення щодо напрацювання рекомендацій щодо внесення змін до проєкту Стратегії та Плану заходів з її реалізації.

Юлія Рудюк, жителька села Городище, заявила: на її думку, краще сфокусуватися на реалістичних проєктах та відмовитися від ініціатив «під питанням».

Оксана Кравчук, в.о. начальника відділу культури та молодіжної політики Боратинської сільської ради, наголосила, що усі проєкти, які увійшли до Плану

заходів є важливими і мають нагоду бути реалізованими. Оксана також відзначила, що багато проєктних ідей передбачають залучення позабюджетних коштів і включення їх до Стратегії підвищує шанси отримати грантове фінансування. Доповідачка висловила пропозицію залишити без змін перелік проєктів, переглянувши лише обсяги та джерела фінансування.

Алла Пігула, начальник відділу Центр надання адміністративних послуг Боратинської сільської ради, також відзначила актуальність поданих проєктних пропозицій та висловила думку про те, щоб залишити у Плані усі проєкти, включені до Плану заходів з реалізації Стратегії з умовою переглянути фінансове забезпечення Плану.

4. Формування пропозицій щодо проєкту Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади до 2027 року

ВИСТУПИЛИ:

Ольга Цуз, начальник відділу соціально-економічного розвитку Боратинської сільської ради, підсумувала результати обговорення, запропонувавши зафіксувати їх протокольним рішенням.

ВИРІШИЛИ:

- 1) зафіксувати актуальність стратегічних та оперативних цілей розвитку Боратинської громади, що визначені в проєкті Стратегії;
- 2) спільно із структурними підрозділами Боратинської сільської ради переглянути перелік проєктних ідей, включених до Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади до 2027 року, на предмет реалістичності їх реалізації у плановому періоді;
- 3) переглянути перелік проєктних ідей, включених до Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади до 2027 року на предмет джерел та обсягів фінансування;
- 4) рекомендувати проєкт Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Боратинської сільської територіальної громади до 2027 року винести на розгляд сесії сільської ради на затвердження

після розгляду всіх пропозицій, які надійдуть від громадськості та їх внесення за потреби до стратегічних документів впродовж громадських обговорень.

За це рішення проголосували:

«За» - 29 (двадцять дев'ять)

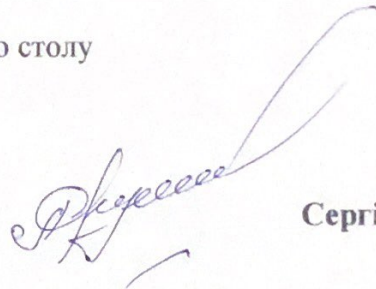
«Проти» - 0 (нуль)

«Утрималися» - 0 (нуль)

До протоколу додаються:

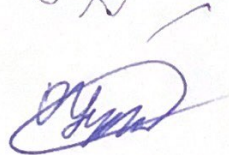
1. Програма Круглого столу
2. Список реєстрації учасників круглого столу

Головуючий засідання,
Боратинський сільський голова

Сергій ЯРУЧИК

Секретар засідання

Ольга ЦУЗ